

Наукові перспективи
Видавнича група

СУСПІЛЬСТВО ТА НАЦІОНАЛЬНІ ІНТЕРЕСИ

№ 8(16)2025

- Рева Я.Г.** 226
ТЕРАПЕВТИЧНИЙ ЕФЕКТ КОМПЛЕКСУ КЛАСИЧНИХ ХОРЕОГРАФІЧНИХ ДИСЦИПЛІН У ЗАКЛАДАХ ВИЩОЇ ОСВІТИ
- Ревенко І.В.** 238
ПРОБЛЕМА СТИМУЛЮВАННЯ МАЙБУТНІХ УЧИТЕЛІВ МИСТЕЦТВА ДО ОВОЛОДІННЯ ЕМПАТІЙНО-РЕФЛЕКСИВНОЮ КУЛЬТУРОЮ: ТЕОРЕТИКО-МЕТОДИЧНИЙ АСПЕКТ
- Саєнко О.В., Мотуз Т.В., Олефір Н.В., Слободенюк О.О.** 249
ПЕДАГОГІЧНІ УМОВИ ВПРОВАДЖЕННЯ ПОЗИТИВНОЇ ПЕДАГОГІКИ В ОСВІТНІЙ ПРОЦЕС: ТЕОРЕТИЧНИЙ АНАЛІЗ ТА ПРАКТИЧНІ АСПЕКТИ
- Смолінська О.Є., Кульгавець Х.Ю.** 260
АКАДЕМІЧНА СВОБОДА Й ДОБРОЧЕСНІСТЬ ВИКЛАДАЧА ЯК ПЕРШООСНОВА УНІВЕРСИТЕТСЬКОЇ РЕФОРМИ
- Стешенко О.Л.** 275
КАР'ЄРНА КАРТА СТУДЕНТІВ ЕКОНОМІЧНОЇ СПЕЦІАЛЬНОСТІ
- Тимошко Г.М., Кузів О.О.** 282
СУТНІСНА СТРУКТУРА ПОНЯТТЯ «ГРОМАДЯНСЬКЕ САМОСТВЕРДЖЕННЯ УЧНІВСЬКОЇ МОЛОДІ» В КОНТЕКСТІ УПРАВЛІННЯ ЙОГО РОЗВИТКОМ
- Томчук О.Ф.** 295
ДИСКУРС МЕНЕДЖМЕНТУ В НАВЧАННІ УКРАЇНСЬКОЇ МОВИ ЗА ПРОФЕСІЙНИМ СПРЯМУВАННЯМ У ЛІНГВОДИДАКТИЧНОМУ АСПЕКТІ
- Хазієв А.В.** 306
ПЕДАГОГІЧНІ УМОВИ ФОРМУВАННЯ ЛІДЕРСЬКИХ ЯКОСТЕЙ У СТУДЕНТІВ-ПСИХОЛОГІВ У ЗАКЛАДАХ ВИЩОЇ ОСВІТИ
- Чайка В.М., Шишак А.М., Ратушняк Н.О.** 315
НАУКОВА ПУБЛІКАЦІЯ ЯК ФОРМА ВІДОБРАЖЕННЯ РЕЗУЛЬТАТІВ НАУКОВО-ПЕДАГОГІЧНИХ ДОСЛІДЖЕНЬ

8(16)
2025

СУСПІЛЬСТВО ТА
НАЦІОНАЛЬНІ
ІНТЕРЕСИ

УДК 37.012:001.891:378.147

[https://doi.org/10.52058/3041-1572-2025-8\(16\)-315-324](https://doi.org/10.52058/3041-1572-2025-8(16)-315-324)

Чайка Володимир Мирославович доктор педагогічних наук, професор, в.о. завідувача кафедри освітології і педагогіки, Західноукраїнський національний університет, м. Тернопіль, тел.: (0352) 51-75-24, <https://orcid.org/0000-0003-3665-0403>

Шишак Андріана Михайлівна доктор філософії, викладач кафедри освітології і педагогіки, Західноукраїнський національний університет, м. Тернопіль, тел.: (0352) 51-75-24, <https://orcid.org/0000-0001-7715-9528>

Ратушняк Наталія Олегівна доктор філософії, доцент кафедри освітології і педагогіки, Західноукраїнський національний університет, м. Тернопіль, тел.: (0352) 51-75-24, <https://orcid.org/0000-0002-2242-271X>

НАУКОВА ПУБЛІКАЦІЯ ЯК ФОРМА ВІДОБРАЖЕННЯ РЕЗУЛЬТАТІВ НАУКОВО-ПЕДАГОГІЧНИХ ДОСЛІДЖЕНЬ

Анотація. У статті обґрунтовано положення про наукову публікацію як форму відображення результатів науково-педагогічних досліджень. Зауважено, що ефективність наукової діяльності значно зростає за умови поширення здобутих результатів серед наукової спільноти, освітян і практиків. Обґрунтовано сутність наукової публікації як форми поширення результатів наукової діяльності, що передбачає друкування, видання або інше доведення до загального відома інформації, яка містить об'єктивно обґрунтовані знання про закономірності розвитку природи, суспільства або окремих галузей діяльності, здобуті в результаті системного наукового дослідження. Конкретизовано функції наукової публікації: репрезентативну (забезпечує офіційне представлення результатів дослідження автора у науковому середовищі); інтенсивну (фіксує сферу наукових інтересів дослідника, його дослідницьку спрямованість); верифікаційну (підтверджує достовірність результатів, обґрунтованість висновків і рівень наукової роботи); апробаційну (засвідчує апробацію та можливість практичного впровадження результатів дослідження); комунікаційну (сприяє обміну знаннями, зокрема і між поколіннями, забезпечує залучення результатів наукових розвідок у науковий обіг, стимулює на їх основі подальші дослідження). Зазначено, що завдяки публікації досягнення вченого стають частиною наукового обігу, отримують оцінку спільноти й можуть бути використані іншими дослідниками. Виділено основні види публікацій у сфері

науково-педагогічних досліджень – наукові статті, тези доповідей, монографії, навчально-методичні посібники.

Ключові слова: наукова публікація; функції наукових публікацій; науково-педагогічні дослідження; наукова стаття; тези доповіді; навчально-методичний посібник; монографія; вища освіта.

Chaika Volodymyr Myroslavovych Doctor of Pedagogical Sciences, Professor, Acting Head of the Department of Educology and Pedagogy, West Ukrainian National University, Ternopil, tel.: (0352) 51-75-24, <https://orcid.org/0000-0003-3665-0403>

Shyshak Andriana Mykhailivna Doctor of Philosophy, Lecturer of the Department of Educology and Pedagogy, West Ukrainian National University, Ternopil, tel.: (0352) 51-75-24, <https://orcid.org/0000-0001-7715-9528>

Ratushniak Nataliia Olehivna Doctor of Philosophy, Associate Professor of the Department of Educology and Pedagogy, West Ukrainian National University, Ternopil, tel.: (0352) 51-75-24, <https://orcid.org/0000-0002-2242-271X>

SCIENTIFIC PUBLICATION AS A FORM OF REPRESENTING THE RESULTS OF SCIENTIFIC AND PEDAGOGICAL RESEARCH

Abstract. The article substantiates the provision regarding scientific publication as a form of representing the results of scientific and pedagogical research. It is noted that the effectiveness of scientific activity significantly increases when research findings are disseminated among the scientific community, educators, and practitioners. The essence of a scientific publication is defined as a means of disseminating the results of scientific activity through printing, publishing, or otherwise making publicly available information containing objectively substantiated knowledge about the patterns of development in nature, society, or specific fields of activity, obtained through systematic scientific research. The functions of scientific publication are specified: representative (providing official presentation of the author's research results in the academic environment); intentional (reflecting the researcher's scientific interests and direction); verification (confirming the reliability of results, validity of conclusions, and the level of scientific work); approbation (indicating the testing and practical applicability of the research results); communicative (facilitating the exchange of knowledge, including intergenerational transfer, integrating research findings into scientific discourse, and stimulating further studies based on them). It is emphasized that through publication, the achievements of a scholar become part of scientific circulation, are evaluated by the academic community, and can be used by

8(16)
2025

СУСПІЛЬСТВО ТА
НАЦІОНАЛЬНІ
ІНТЕРЕСИ

other researchers. The main types of publications in the field of scientific and pedagogical research are identified – scientific articles, conference abstracts, monographs, and educational-methodological manuals.

Keywords: scientific publication; functions of scientific publications; scientific and pedagogical research; scientific article; conference abstracts; educational-methodological manual; monograph; higher education.

Постановка проблеми. У процесі здійснення науково-педагогічних досліджень важливим етапом є поширення здобутих результатів серед наукової спільноти, освітян та практиків. Адже ефективність наукової діяльності значно зростає тоді, коли результати досліджень стають загальнодоступними для обговорення, оцінювання та впровадження.

Результати, отримані під час проведення наукових розвідок, мають практичну цінність, що зумовлено необхідністю їх здійснення. А зважаючи на це, вони повинні бути впроваджені в освітній процес, управлінську діяльність, методичну роботу тощо. Це можливо лише за тієї умови, що вчені докладно представляють власні напрацювання у науковому та професійному середовищі.

Одним із найважливіших способів популяризації та впровадження результатів науково-педагогічних досліджень є публікація матеріалів у наукових періодичних виданнях (журналах), що дає змогу забезпечити відкритий доступ до них. Окрім того, дослідники мають змогу узагальнити напрацювання у монографіях, науково-методичних посібниках, які широко використовуються у педагогічній практиці закладів освіти та у системі підвищення кваліфікації педагогічних та науково-педагогічних працівників. Також цінним є представлення результатів досліджень під час роботи науково-практичних конференцій, семінарів чи форумів, де науковці мають можливість апробувати результати досліджень та обмінятися досвідом щодо актуальної проблеми. За підсумками участі у таких заходах зазвичай оформлюються тези доповідей у збірниках матеріалів.

Зважаючи на зазначене, обрана тема щодо обґрунтування наукової публікації як форми відображення результатів науково-педагогічних досліджень є актуальною, адже ефективне донесення наукових результатів до зацікавлених сторін є необхідною умовою їх впровадження та подальшого вивчення у різних напрямках. Особливо корисною є ця інформація для здобувачів вищої освіти, які роблять перші кроки до написання наукових публікацій та представлення матеріалів власних напрацювань у наукових джерелах.

Аналіз останніх досліджень і публікацій. Проблема дослідження наукових публікацій як форм відображення результатів науково-педагогічних досліджень здебільшого належить до кола інтересів вчених, які цікавляться методологією наукових пошуків. Тому зміст, види та функції дослідницьких

праць часто описані у навчальних посібниках, наприклад, з основ наукових досліджень чи власне їх методології. Авторами, чії доробки у цій сфері сьогодні широко використовуються, є В. Аверченко, В. Антонюк, Т. Гончарук, Ю. Малахов, Л. Полонський, В. Романчиков, Г. Цехмістрова та ін. [1; 6; 8; 11].

Серед наукових публікацій, сутність та вимоги до оформлення яких часто становлять предмет зацікавлення для наукової та освітянської спільноти, оскільки підтверджують компетентність дослідника у певній сфері, є наукові статті. Зважаючи на це, у напрацюваннях Л. Городжої відображено методичні рекомендації щодо написання та опублікування наукової статті у рейтингових виданнях [3]; Л. Бурківської та С. Григораши – досліджено лексико-граматичні засоби вираження наукової статті як документа [2].

Таке представлення дослідження наукових публікацій зумовлює необхідність узагальнення досвіду напрацювань з цієї теми, зокрема в контексті трактування наукових публікацій як форм відображення результатів науково-педагогічних досліджень.

Мета статті полягає в тому, щоб на основі аналізу основних видів наукових публікацій у сфері науково-педагогічних досліджень обґрунтувати положення про наукову публікацію як форму відображення результатів науково-педагогічних досліджень, визначити її сутність та функції.

Виклад основного матеріалу. Наукова публікація є формою відображення результатів науково-педагогічних досліджень. Це зумовлено кількома аспектами. Зокрема, сутністю поняття «наукова публікація», зважаючи на його лексичну компонентну структуру.

Відповідно до Словника української мови в 11-ти томах, публікація – це «друкування, видання якого-небудь твору, тексту», «те, що надруковано, видано, доведено до загального відома через друк, радіомовлення, телебачення, інтернет» [9]. При цьому термін «науковий» розуміють як «прикметник до «наука», яка є однією із «форм суспільної свідомості, що дає об'єктивне відображення світу; системою знань про закономірності розвитку природи і суспільства та способи впливу на оточуючий світ» [10]. Отож, якщо б об'єднати сутність окреслених термінів в один, можемо отримати визначення наукової публікації як форми поширення результатів наукової діяльності, що передбачає друкування, видання або інше доведення до загального відома інформації, яка містить об'єктивно обґрунтовані знання про закономірності розвитку природи, суспільства або окремих галузей діяльності, здобуті в результаті системного наукового дослідження.

Зважаючи на лексичний аналіз, помітним є факт представлення результатів науково-педагогічних досліджень через наукову публікацію, адже шляхом публікування матеріалів відбувається їх поширення. Сама наукова публікація може бути представлена в електронній чи друкованій формах та розміщена на

ресурсах загального доступу (репозитаріях, бібліотеках тощо). Її зміст передбачає презентацію напрацювань дослідника у різних сферах, зокрема освіти і науки.

Зазначене вище підтверджується і загальноприйнятими лаконічними визначеннями поняття «наукова публікація». На думку Г. Цехмістрової, під ним розуміють «доведення інформації до громадськості за допомогою преси, радіомовлення, телебачення; розміщення в різних виданнях (газетах, книгах, підручниках) (в перекладі з латинського – *publicato* – оголошую всенародно, оприлюднюю)» [4, с. 183]. В. Антонюк, Л. Полонський, В. Аверченко та Ю. Малахов вважають, що наукова публікація є «опублікованим описом наукового дослідження, що містить аналіз сутності певної наукової проблеми, методи і результати її дослідження, науково обґрунтовані висновки» [1, с. 144].

Обґрунтування наукової публікації як форми відображення результатів науково-педагогічних досліджень дає змогу виокремити її функції. Так, вона є засобом офіційного представлення результатів науково-педагогічного дослідження у науковому середовищі; сприяє встановленню наукових інтересів автора, якщо є аналогічні за тематикою публікації; підтверджує особисту участь дослідника у вирішенні конкретної наукової проблеми; є доведенням достовірності отриманих результатів і сформульованих висновків; демонструє наукову новизну та рівень виконаної роботи, оскільки після оприлюднення стає предметом аналізу та оцінки з боку наукової спільноти; є формою засвідчення апробації та практичного впровадження положень і висновків дослідження, зокрема науково-педагогічного; містить у собі основний зміст наукової роботи, її концептуальні положення, теоретичну значущість і новизну; сприяє поширенню наукової інформації в суспільстві, повідомляючи про появу нових знань і залучаючи їх до загального наукового обігу [11, с. 183]. Крім цього, наукова публікація стимулює подальші наукові дослідження щодо запропонованої проблематики, збагачуючи їх системою діалектичних взаємозв'язків як внутрішніх (між її основними компонентами), так і зовнішніх (з іншими актуальними питаннями освіти та науки). Також ця форма забезпечує передачу знань наступним поколінням, адже за допомогою друкованих чи електронних носіїв може бути повторно відтворена для будь-якої зацікавленої особи, віддаленої у часі та просторі [1, с. 144].

Ґрунтуючись на зазначених описах функцій наукової публікації, узальнюємо їх на такі:

- репрезентативна (забезпечує офіційне представлення результатів дослідження автора у науковому середовищі);
- інтентна (фіксує сферу наукових інтересів дослідника, його дослідницьку спрямованість);
- верифікаційна (підтверджує достовірність результатів, обґрунтованість висновків і рівень наукової роботи);

– апробаційна (засвідчує апробацію та можливість практичного впровадження результатів дослідження);

– комунікаційна (сприяє обміну знаннями, зокрема і між поколіннями, забезпечує залучення результатів наукових розвідок у науковий обіг, стимулює на їх основі подальші дослідження).

У сфері науково-педагогічних досліджень найпоширенішими для представлення результатів наукових пошуків є наукові статті, тези доповідей, монографії та навчально-методичні посібники. Охарактеризуємо їх.

Наукова стаття – це вид наукових публікацій, що містить проміжні або кінцеві результати наукового дослідження, відображає одне конкретне питання з теми, демонструє науковий пріоритет автора, доносить матеріал до відома зацікавлених сторін [3, с. 5; 11, с. 192]; це «невеликого розміру надрукована в часописі або збірнику наукова робота, присвячена певній проблемі, питанню і розрахована на фахівців, які розв’язують цю проблему» [5, с. 285].

Наукова стаття має чітко визначену структуру. Вона складається з короткого вступу, що містить постановку наукової проблеми та обґрунтування актуальності теми; огляду останніх досліджень та публікацій; формулювання мети як логічного продовження попередніх частин із акцентом на прогнозовану новизну; викладу сутності власного дослідження, отриманих результатів та авторського внеску; висновків та перспектив подальших досліджень [11, с. 193–194]. Це основні елементи структури наукової статті. Вони є переважно сталими, однак дещо видозмінюватися може їх текстове формулювання: наприклад, замість «огляд останніх досліджень та публікацій» може вживатися «аналіз останніх публікацій за темою дослідження», «аналіз останніх досліджень», «аналіз джерельної бази» тощо. Інколи також фахові журнали можуть додатково конкретизовувати, що саме має відобразити автор у тій чи іншій частині статті (наприклад, елементи наукової новизни).

Наукова стаття має бути оформлена згідно з вимогами конкретного періодичного видання. Окрім самого тексту з визначеними структурними елементами, додаються ще відомості про авторів (ім’я та прізвище, науковий ступінь та вчене звання (за наявності), повна назва місця роботи чи навчання, посада, поштова адреса, номер телефону, e-mail, ORCID), назва статті, анотація, ключові слова, список використаних джерел у двох варіантах – українською та англійською мовами. Часто також вказують дату надходження статті до редакції [2, с. 18].

Як зазначають Л. Бурківська та С. Григоращ, для оформлення наукових статей застосовуються спеціальні лексико-граматичні конструкції. Наприклад: для постановки проблеми – «актуалізує вивчення...», «актуальною проблемою є вивчення...», «залишаються недостатньо вивченими»; для аналізу останніх публікацій – «привертають посилену увагу науковців...», «вивчає проблему

8(16)
2025

СУСПІЛЬСТВО ТА
НАЦІОНАЛЬНІ
ІНТЕРЕСИ

формування...», «потребує наукового осмислення...»; для формулювання мети – «проаналізувати стан...», «вивчення особливостей функціонування...», «дослідження можливостей...»; для викладу основного матеріалу – «доречно застосовувати...», «на думку дослідника...», «варто виокремити...»; для висновків – «отже, на підставі викладеного, сформулюємо...», «доцільно зробити такі висновки», «перспективи подальших досліджень вбачаємо в...» тощо [2, с. 18–20].

Список використаних джерел у статті у вітчизняних фахових виданнях українською мовою найчастіше оформлюють згідно з Національним стандартом оформлення бібліографічної інформації в науковій роботі – ДСТУ 8302:2015 [4]. У документі подано пояснення, яким чином варто відображати покликання на джерело, а також є наведені приклади, на основі яких можна це практично побачити. Щодо джерел, вказаних англійською мовою, то можуть застосовувати точну транслітерацію латиницею (доцільно здійснювати за допомогою онлайн-сервісів) українського відповідника із наведенням перекладу лише назви статті англійською мовою або ж оформлення відповідно до стилю APA [12].

Наукову статтю подають до редакції у завершеній формі згідно з вимогами, викладеними на вебсайтах журналів для авторів. Рекомендований обсяг статті – до 12 сторінок комп'ютерного тексту (0,5 авторського аркуша), набраного 14 шрифтом з міжрядковим інтервалом 1,5 [6, с. 159]. Хоч інколи ці вимоги можуть дещо варіюватися, що обов'язково прописано у відповідній вкладці на вебсторінці видання.

Тези доповіді – це «опубліковані на початку наукової конференції (з'їзду, симпозіуму) матеріали попереднього характеру, що містять виклад основних аспектів наукової доповіді» [11, с. 195]. Такий вид публікації є досить коротким за обсягом – від 2 до 5 сторінок. Структурні компоненти тез часто відповідають елементам наукової статті, однак у скороченому вигляді; деяких з них може не бути взагалі. У них доцільно стисло викласти зміст і результати дослідження, акцентуючи увагу на новизні та практичній значущості положень, які будуть розкриті детальніше під час безпосередньої доповіді у межах роботи конференції [1, с. 170]. Тези публікують у збірниках за матеріалами науково-практичних заходів.

Вимоги до змісту та оформлення тез доповіді розміщують в інформаційних листах науково-практичних заходів. Така наукова публікація, супровідні реквізити до неї про авторів та списки використаних джерел переважно мають одномовний варіант (написані мовою, що визначена як робоча). Анотацію та ключові слова зазначають досить рідко. Для збереження логіки викладу, на нашу думку, доцільно дотримуватися аналогічної до наукової статті структури. Список використаних джерел оформлюють також відповідно до ДСТУ 8302:2015, якщо йдеться про всеукраїнські чи міжнародні наукові заходи,

організовані представниками з України [4]. Якщо ж конференцію, семінар, форум тощо організовують іноземні заклади освіти чи інші установи, то літературу варто впорядкувати згідно зі стилем АРА, якщо інше не передбачено інформаційним листом [12].

Монографія – це «наукова праця, у якій викладено підсумок всебічного дослідження визначеної теми або проблеми, яка виконана одним чи декількома авторами» [8, с. 101]. Якщо дослідник один, то таку публікацію називають одноосібною; якщо кілька – тоді колективною. У колективній монографії окремі науковці або два-три співавтори пишуть інші розділи.

Монографію (з грец. monos — один, єдиний, grapho – пишу) присвячена глибокому, цілісному викладу матеріалу з конкретної, зазвичай вузької галузі науки. Вона вирізняється повним і вичерпним дослідженням саме однієї проблеми чи теми, охоплюючи обмежене коло питань. Монографія має значний обсяг – не менше 50 сторінок машинописного тексту – і відрізняється від інших наукових публікацій глибиною аналізу, структурованістю та цілісністю подачі матеріалу [8, с. 142; 11, с. 102]. Її здійснюють для систематизації та узагальнення результатів досліджень.

Монографію, на відміну від наукової статті чи тим паче від тез доповіді, виконують як результат тривалого дослідження, що охоплює значно ширше коло аспектів однієї проблеми і подається у формі повноцінного наукового видання. Її створення вимагає більшої теоретичної та методологічної обґрунтованості. Інколи написання монографії може бути етапом підготовки до захисту дисертації, зокрема докторської. Монографія має відображати наукову новизну, містити повну обґрунтованість викладених положень, здійснювати внесок у розвиток конкретної галузі знань відповідно до академічних стандартів викладу.

Навчально-методичний посібник – це навчальний посібник, «основним змістом якого є методика викладання навчальної дисципліни (її розділу, частини) або методика щодо окремих напрямів розвитку та виховання особистості» [7].

Навчально-методичні посібники зазвичай призначені для педагогів (учителів, викладачів) та здобувачів вищої освіти. Їх часто використовують як засіб навчання під час освітнього процесу у ЗВО. Вони можуть містити методичні підходи до викладання конкретної дисципліни (предмета), рекомендації щодо організації навчальної діяльності, зокрема самостійної роботи тощо. Такі матеріали повинні відповідати високим науково-методичним стандартам, бути логічно структурованими, актуальними за змістом і містити посилання на велику кількість наукових і навчально-методичних джерел.

Обсяг навчально-методичних посібників видозмінюється залежно від мети та змісту. Зазвичай він становить від 30 до 100 сторінок машинописного тексту. Для посібників, призначених для закладів вищої освіти, обсяг може бути до 150 сторінок і більше, особливо якщо йдеться про комплексне висвітлення теми з

розробкою практичних завдань, прикладів, тестів або методичних вказівок до самостійної роботи. Технічне оформлення навчально-методичного посібника здебільшого визначається стандартними вимогами, як зазначено вище щодо наукових статей. Специфічні особливості зумовлені побажаннями автора щодо конкретного видання, однак варто враховувати читабельність тексту, зручну структуру, наявність заголовків, правильне оформлення таблиць, рисунків, схем і виносів, які сприяють кращому сприйманню матеріалу. Доцільно дотримуватися єдиного стилю верстки, використання академічної мови, логіки послідовності викладу, відповідності змісту зазначеній темі та цільовій аудиторії.

Висновки. Таким чином, наукова публікація є формою відображення результатів науково-педагогічних досліджень, оскільки вона забезпечує їх офіційне представлення у науковому середовищі та фіксує наукову позицію автора. Вона є засобом поширення об'єктивно обґрунтованих знань, сприяє апробації отриманих результатів і підтверджує їх достовірність. Завдяки публікації досягнення дослідника стають частиною наукового обігу, отримують оцінку наукової спільноти та можуть бути використані іншими дослідниками. Окрім того, наукова публікація забезпечує передачу знань у просторі й часі, зокрема між поколіннями науковців. Тож підґрунтям для ствердження того, що наукова публікація є формою відображення результатів науково-педагогічних досліджень, є її сутність та функції (репрезентативна, інтенсна, верифікаційна, апробаційна, комунікаційна).

Основними видами наукових публікацій у сфері науково-педагогічних досліджень є наукові статті, тези доповідей, монографії та навчально-методичні посібники. Це пов'язано із частотою виконання таких напрацювань. Кожен із зазначених видів наукових публікацій відрізняється за змістом та вимогами до оформлення, однак має дещо спільне – всі вони є формами наукової комунікації, відображають результати досліджень, сприяють поширенню знань і відповідають академічним стандартам.

Перспективи подальших досліджень вбачаємо у дослідженні специфіки розробки наукових статей, що публікуються у виданнях, індексованих у міжнародних наукометричних базах даних Scopus та Web of Science.

Література:

1. Антонюк В. С., Полонський Л. Г., Аверченко В. І., Малахов Ю. А. Методологія наукових досліджень: навч. посіб. Київ : НТУУ «КПІ», 2015. 276 с.
2. Бурківська Л., Григораши С. Наукова стаття як документ: лексико-граматичні засоби вираження. *Філологічні студії та перекладознавчий дискурс*: матеріали Міжнародної науково-практичної конференції. Івано-Франківськ: Університет Короля Данила, 2024. С. 17–20.
3. Городжа Л. В. Наукова стаття: як написати та опублікувати у рейтинговому виданні. Методичні рекомендації. Київ: Ін-т електродинаміки НАН України. 2020. 48 с.
4. ДСТУ 8302:2015. Інформація та документація. Бібліографічне посилання. Загальні положення та правила складання / Нац. стандарт України. Вид. офіц. Київ : ДП «УкрНДНЦ», 2016. 17 с.

5. Мацько Л. І., Сидоренко О. М., Мацько О. М. Стилїстика української мови : підручник. Київ : Вища школа, 2003. 462 с.
6. Основи наукових досліджень: навч. посіб. / за заг. ред. Т. В. Гончарук. Тернопіль, 2014. 277 с.
7. Поперечна Л. А. Навчальний посібник. Українська бібліотечна енциклопедія: вебсайт. 2018. <https://ube.nlu.org.ua/article/Навчальний%20посібник>
8. Романчиков В. І. Основи наукових досліджень. Навчальний посібник. К.: Центр учбової літератури, 2007. 254 с.
9. Словник української мови: в 11 тт. / АН УРСР. Інститут мовознавства; за ред. І. К. Білодіда. К.: Наукова думка, 1970–1980. Т. 7. С. 382.
10. Словник української мови: в 11 тт. / АН УРСР. Інститут мовознавства; за ред. І. К. Білодіда. К.: Наукова думка, 1970–1980. Т. 5. С. 223.
11. Цехмістрова Г. С. Основи наукових досліджень : навчальний посібник. Київ: Видавничий Дім «Слово», 2004. 240 с.
12. APA style. Рекомендації із застосування : Методичний посібник / автор-упорядник Ю. Шайгородський ; Інститут політичних і етнонаціональних досліджень ім. І. Ф. Кураса НАН України. Київ–Ніжин : Видавець Лисенко М. М., 2024. 44 с.

References:

1. Antoniuk, V.S., Polonskyi, L.H., Averchenko, V.I., & Malakhov, Yu.A. (2015). *Metodolohiia naukovykh doslidzhen: navch.posib. [Methodology of scientific research]*. Kyiv : NTUU «KPI» [in Ukrainian].
2. Burkivska, L., & Hryhorash, S. (2024). *Naukova stattia yak dokument: leksyko-hramatychni zasoby vyrazhennia [Scientific article as a document: lexical and grammatical means of expression]*. *Filolohichni studii ta perekladoznavchyi dyskurs: Proceedings of the International Scientific and Practical Conference*, (pp. 17–20). Ivano-Frankivsk: Universytet Korolia Danyla [in Ukrainian].
3. Horodzha, L.V. (2020). *Naukova stattia: yak napysaty ta opublikuvaty u reitynhovomu vydanni. Methodychni rekomendatsii [Scientific article: how to write and publish in a ranked journal. Methodological recommendations]*. Kyiv: In-t elektrodynamiky NAN Ukrainy [in Ukrainian].
4. Informatsiia ta dokumentatsiia. Bibliohrafichne posylannia. Zahalni polozhennia ta pravyla skladannia / Nats. standart Ukrainy. Vyd. ofits. [Information and documentation. Bibliographic reference. General provisions and rules of drafting / National standard of Ukraine. Official edition]. (2016). *DSTU 8302:2015 from 1st July 2016*. Kyiv : DP «UkrNDNTs» [in Ukrainian].
5. Matsko, L.I., Sydorenko, O.M., & Matsko, O.M. (2003). *Stylistyka ukrainskoi movy : pidruchnyk [Stylistics of the Ukrainian language]*. Kyiv : Vyshcha shkola [in Ukrainian].
6. Honcharuk, T.V. (Ed.). (2014). *Osnovy naukovykh doslidzhen: navch. posib. [Fundamentals of scientific research]*. Ternopil [in Ukrainian].
7. Poperechna, L.A. (2018). *Navchalnyi posibnyk [Study guide]*. *Ukrainska bibliotekna entsyklopediia: vebсайт*. Retrieved from <https://ube.nlu.org.ua/article/Навчальний%20посібник> [in Ukrainian].
8. Romanchikov, V.I. (2007). *Osnovy naukovykh doslidzhen: navchalnyi posibnyk [Fundamentals of scientific research]*. Kyiv: Tsentr uchbovoi literatury [in Ukrainian].
9. Bilodid, I.K. (Ed.). (1976). *Slovnyk ukrainskoi movy: v 11 tomakh [Dictionary of the Ukrainian Language: in 11 volumes]*. (Vols. 7), (p. 382). Kyiv: Naukova dumka [in Ukrainian].
10. Bilodid, I.K. (Ed.). (1974). *Slovnyk ukrainskoi movy: v 11 tomakh [Dictionary of the Ukrainian Language: in 11 volumes]*. (Vols. 5), (p. 223). Kyiv: Naukova dumka [in Ukrainian].
11. Tsekhmistrova, H.S. (2004). *Osnovy naukovykh doslidzhen: navch. posib. [Fundamentals of scientific research]*. Kyiv: Vydavnychi Dim «Slovo» [in Ukrainian].
12. Shaihorodskiy, Yu. (Ed.). (2024). *APA style. Rekomendatsii iz zastosuvannia: metodychnyi posibnyk [APA style. Recommendations for use]*. Kyiv–Nizhyn: Vydavets Lysenko M. M. [in Ukrainian].